

Studiejob, ikke arbejdsløshed

Indledning

Der er stigende arbejdsløshed i Danmark. Det gælder på tværs af mange brancher og grupper i samfundet. Ungdomsarbejdsløsheden stiger imens den generelle arbejdsløshed og dimittendledigheden gør det samme.¹ Arbejdsløsheden rammer derfor hårdt ned, netop i den gruppe af befolkningen som Studenterrådet repræsenterer og politikernes svar har indtil nu været at de studerende og dimittender skal stjæle job fra unge med anderledes uddannelsesbaggrund. Akademikere skal ikke have HKernes job, begge grupper skal have arbejde. Hermed lægges ansvaret over på den enkelte studerende på trods af en massiv jobmangel i samfundet.² Derudover viser det sig ikke overraskende at den enkeltes uddannelsesforløb og udvikling af erfaringer her ikke er uden betydning for vedkommendes jobmuligheder. Arbejdsløshed handler således i høj grad også om universitetspolitik, gennemførelstider og universitetets evne til arbejde sammen med det omgivende samfund, hvor de nuværende politiske målsætninger om at komme hurtigere igennem står i modsætning til gode chancer for beskæftigelse. Studiejob spiller en vigtig rolle som katalysator for et fremtidigt vellykket arbejdsliv, men man skal have tid til at kunne få kompetencerne.

**Studenterrådet
ved Aarhus Universitet**

Fredrik Nielsens Vej 2-4
8000 Aarhus C

Tlf.: 87 15 38 64
kontor@sr.au.dk
sr.au.dk

Studiejob – betydning for beskæftigelse

I det følgende beskrives den aktuelle situation vedrørende studiejob i Aarhus og Studenterrådets holdning hertil. I et rent arbejdsmarkedsperspektiv viser det sig at det ikke har nogen betydning for studerendes jobmuligheder og ledighedsrisiko, om de har været 5, 6 eller 7 år om studiet. I det hele taget spiller gennemførelstiden en begrænset, grænsende til forsvindende rolle.³ De studerendes karakterer har ligeledes ikke nogen større indflydelse på deres jobmuligheder, såfremt de har relevante cv-opbyggende elementer med sig fra deres studietid. Med andre ord, det viser sig at være en fordel at studieforlænge, såfremt man bruger tiden på at danne sig et stærkt cv gennem studierelevante studiejob. Således har 63 % af de beskæftigede dimittender således haft et fagligt relevant studiejob, imens det samme kun gør sig gældende for 46% af de ledige, hvilket er en sigende forskel.⁴ Studiejob har på den måde en helt central betydning for vores chancer på arbejdsmarkedet og derfor er det vigtigt at vi får rammer og tid til at tage disse fra universitetet og ministeriet, samtidig med at det er vigtigt at Aarhus Kommune udbyder et adækvat antal studiejob, der kan matche behovet i en by med en så studenterpræget demografi som Aarhus. Her tænkes

¹ <http://ae.dk/analyse/5000-flere-ledighedskoen>, <http://ae.dk/analyse/ungdomsarbejdsløsheden-er-slaet-mindst-15-artilbage> og http://ae.dk/files/AE_dimittendledighed-koster-i-loenposen-mange-aar-frem.pdf

² Dette kan blandt andet ses gennem Mette Frederiksen og Mortens Østergaards udtalelser om akademikere skulle arbejde i Netto: <http://politiken.dk/politik/ECE1543860/ministre-giver-unge-akademikere-en-opsang/>

³ http://www.ac.dk/media/99390/det_frie_valg.pdf, p. 20-38

⁴ Ibid. p. 31

der ud over kommunens egne stillinger på formidling og tilskyndelse til en ambitiøs indsats fra private virksomheders side. I den forbindelse kan det virke forvirrende at kommunen nedlagde deres studiejobbase og der nu eksisterer flere søgeflader i drevet af forskellige organisationer og institutioner.⁵ Her ser vi gerne at kommunen prøver at videreføre det initiativ de havde i udgangspunktet og drive det over flere år. Investering i studiejob kræver engagement over flere år!

- Oprettelse af 1000 permanente, studierelevante studiejob i kommunalt regi
- Kommunen opretter en jobbase centralt og tager selv ansvar for denne
- Kommunen forpligter sig på at yde en indsats for integrationen af studerende i virksomheder i Aarhus

Ordentlige rammer om studiejob

Vi skal ikke blot sikre gode rammer om studiejob og generel beskæftigelse, men derudover sørge for at de job der bliver skabt er under de bedst mulige vilkår. Som en hver anden gruppe i samfundet bør studerende ikke tage til takke med forringede eller generelt ringe arbejdsvilkår, dårlig løn og høje risici. Derfor går Studenterrådet ind for at alle regulære studiejob og stillinger, for studerende og andre, er på overenskomstvilkår. Arbejdsgiverne skal ikke kunne presse deres medarbejdere til at acceptere lav løn og jobsikkerhed. Derfor er det ikke i orden når SUL – Fagforeningen for studenterundervisere, studentervejledere og studenterundervisere vurderer at kun 10 % af de studerende der er ansat ved universiteterne får den løn de overenskomstmæssigt har krav på.⁶ Studerende der arbejder ved universiteterne skal ikke underbetales med op til 42 kr. i timen! På samme måde skal Studenterrådet støtte arbejdet for overenskomster på traditionelle ungejob i Aarhus og imod virksomheders og arbejdsgiveres evt. forsøg på at undergrave disse forhold gennem fyringer og lockouts, som det f.eks. opleves i restaurationsbranchen i Aarhus for tiden. Denne branche er præget af studenterarbejdere og udgør et eksempel på. Ud over arbejdsmarkeds-mæssige vilkår er der også faglige vilkår der skal gøre sig gældende før studiejob har den ønskede effekt. De skal have en så høj grad af faglig relevans at de bidrager aktivt til udviklingen af den studerendes kompetencer. Derudover er det vigtigt at arbejdet ikke kunne være dækket ved en almindelig ansættelse eller sker på bekostning af en sådan. Vi skal ikke erstatte vores færdiguddannede med studerende, men sikre at der er tilstrækkeligt arbejde til begge grupper. Studenterrådet arbejder således ikke alene for studiejob, men for studiejob under følgende faglige og arbejdsmarkeds-mæssige vilkår:

- Arbejdet må ikke ske på bekostning af regulære ansættelser
- Arbejdet skal være under gældende og adækvate overenskomstmæssige vilkår
- Arbejdet skal henvende sig til specifikke studieretninger og ikke alment til de studerende
- Arbejdet skal være fagrelevant

⁵ <http://www.jobbank.au.dk>, <http://www.aarhus.dk/da/aarhus/Uddannelse-i-Aarhus/Studiejobs.aspx> og <http://www.studenterhusaarhus.dk/Jobbørs.aspx>

⁶ <http://www.information.dk/296581>

Studiejob – et politisk og kommunalt ansvar

Rapporten Det frie valg eller det frie fald som Akademikernes Centralorganisation har udgivet slår det fast at man får job gennem sit studiejob, som studerende, i forlængelse af det netværk man får etableret. Det gør sig både gældende personligt, men gør også studiejob til en fremragende kommunal investering. De dygtige studerende man får ind i studiejob lokalt i kommunen vil statistisk få job i forlængelse af dette lokale netværk. På den måde kan kommunen gennem billige stillinger til studerende investere i at holde kvalificeret arbejdskraft i Aarhus på langt sigt. I Aarhus Kommune anser Studenterrådet det for nødvendigt med en sådan investering, idet København som by mere eller mindre sælger sig selv til nye kandidater.

Aarhus som studie(job)by

Vi mener at Aarhus skal være en levende, international, fremtidsskuende by og det kræver de lyseste hoveder vi kan producere. De skal fastholdes i Aarhus gennem ambitiøse investeringer fra kommunen på området over en årrække, som ikke pludseligt afbrydes. Ellers risikerer vi at ende som i 2007 da 22 % af de studerende overvejede at flytte til en anden by at læse som følge af manglende studiejob.⁷ Hvis ikke krisen og den manglende indsats har gjort situationen værre.

Studenterrådet ønsker derfor at Aarhus Kommune tager et direkte ansvar for situationen i Aarhus, og gennem målrettede og gentagne investeringer sikrer at studerende tilknyttes og fastholdes i Aarhus.

Arbejdsløshed

Studiejob hænger tæt sammen med en den generelle arbejdsløshed og ungdomsarbejdsløsheden. Studiejob er en billig og effektiv måde at udvide antallet af tilgængelige stillinger til studerende og som effekt af dette også nyuddannede. Hvis stillingerne udbydes til enkelte fagretninger, vil de også skabe job til disse og dermed forhindre at akademikerne skal kæmpe om stillinger inden for 3F og HK-området og potentielt tage stillinger fra folk der specifikt er uddannede til dem. Dermed ser Studenterrådet investeringen i studiejob under ovenstående betingelser som en billig og målrettet måde at øge efterspørgslen på arbejde blandt dimittender og studerende. Dette er en fordel i tider med stigende ungdomsarbejdsløshed (pt. 12,7%),⁸ hvor man ellers vil se forskellige grupper i samfundet kæmpe om stillinger, som mange af dem ikke er uddannede til at varetage. Studenterrådet mener ikke at vi skal tage job fra tjenere, kontorpersonale eller lignende og de skal ikke tage job fra os – der skal være stillinger til os alle!

⁷ <http://jyllands-posten.dk/aarhus/uddannelse/article1068926.ece>

⁸ <http://www.ac.dk/analyse/ungdomsarbejdsløsheden-eu-er-hojeste-14-ar>